

quentibus mutationibus obnoxia, non obstante alioquin quapiam praeterita tergiversatione ex daemonis tentationibus exorta vel ex quadam naturae repugnantia. Non tamen requiritur, ut inclinatio ex spontaneitate seu propensione magis, quam ex intima animi persuasione procedat. Porro inclinatio illa *recta* esse debet, procedere scilicet ex intentione pura, ex mero desiderio salutem facilius consequendi, maiorem Dei gloriam vel etiam animarum salutem procurandi etc.

Dixi *generatim loquendo* seu in providentia ordinaria; quia adsunt evidentiora vocationis signa, nempe 1° divina revelatio, ut vocatus est S. Paulus, S. Aloisius Gonzaga, S. Stanislaus Kostka, etc...; 2° inspiratio singularis, quae consistit in interno motu, quo quis vehementer ad vitam perfectiorem impellitur, et quasi attrahitur.

CAPUT III.

DE OBLIGATIONIBUS VOTORUM

ARTICULUS I. — DE VOTO PAUPERTATIS

1103. — I. Religiosus voto *solemni* paupertatis obstrictus, Religiosus scilicet in Ordine a S. Sede approbato *solemniter* professus, omnino incapax est *in particulari* seu *personaliter* cuiuslibet dominii rei temporalis pretio aestimabilis (14), etiam *de licentia Superioris*. Constat ex *Concil.*

(14) Apostolica tamen Sedes, ut pluribus exemplis constat, dispensavit, ut bonorum temporalium dominium religiosi etiam solemniter professi habere et retinere valide et licite possent. Et ut praetereamus S. Franciscum Borgia, qui ex dispensatione a Paulo III. obtenta ita solemniter Societatis Iesu vota emisit, ut nihilominus solum intra quadriennium post professionem Gandiae Dueatum ac reliqua temporalia bona a se abdicaret (Conf. *Vitam S. Franc. Borgia ab Alvaro Cienfuegos hispanice conscriptam*, l. 3. cap. 8. §. 2.: et cap. 10. §. 1.), Responsa habemus S. Poenitentiarie tum pro monialibus gallicis data 28. Nov. 1818., quibus facultas impertitur, *ut non obstante solemniter paupertatis voto,.... bona ac redditus, quos hactenus acquisivere, retinere possint* (V. Carrière, *De Iust. et Iur.* p. 1. sect. 1. cap. 4. n. 214.),

tum data 20. Nov. 1820. pro monialibus Belgii, quibus utut solemniter professis expressa S. Sedis auctoritate facultas tribuitur *acquirendi, possidendi, et administrandi bona, quibus ad fines honestos utantur, etc.* (Vid. Bouix, Tr. *De Regularibus*, part. 3. cap. 3. et *Opus Theol. Mor.* V. 3. p. 894. ubi extensionem huius privilegii ad omnes Regulares attulimus, confirmatam a Leone XIII.).

Ex his autem satis apparet, religiosi solemniter professi incapacitatem ad rerum temporalium dominium habendum et exercendum non e naturali aut divino, sed ecclesiastico tantum iure esse repetendam. Hinc S. Ignatius de Loyola ad part. 6. cap. 2. Constitutionum Soc. Iesu Declarationem addidit, in qua facultas, etiam post solemnem professionem, acquirendi ac retinendi dominium, quae a Sede Apostolica obtineri posset, diserte memoratur. Si

Trident. sess. 23. c. 2. — Communitas vero bona acquirere et possidere potest, sive per se, sive per subditos, nisi obstant eius constitutiones. Hinc pervulgatum axioma Iuris canonici: *Quidquid Monachus acquirit, non sibi, sed Monasterio acquirit.*

Proinde Religiosus professus inhabilis omnino est ad quemlibet proprietatis actum exercendum circa rem ullam sive monasterii sive parentum sive externorum; et idcirco absque superioris licentia sive generali sive speciali de nulla re disponere potest, sive licite, sive valide, per acceptationem, donationem, venditionem, commodatum, mutuum, usum, mutationem, meliorationem, etc. (*).

1104. — II. Religiosus simplici voto paupertatis ligatus potest quidem dominium directum bonorum habere; sed nihil de ipsis sine Superioris licentia particulari vel generali disponere licite (15) potest.

Hoc valet, etiamsi Ordo non fuerit a S. Sede approbatus, sed tantum ab Episcopo, quia eadem semper est voti simplicis efficacia; vovens enim se omnino spoliatur iure de re qualibet *sine licentia* disponendi, vel usum eiusdem rei servandi, seu quemlibet *proprietatis* actum exercendi, nisi Ordinis constitutiones aut legitima consuetudo aliquid excipiant.

Praeter peccata contra votum paupertatis, dantur etiam non raro peccata contra *virtutem* paupertatis, licet illaesum votum remaneat; v. gr.

aliquis (inquit) *sua devotione et sancta cum intentione ad maiorem Dei gloriam motus, ante suam professionem a Sede Apostolica facultatem obtineret, ut vel ipse, vel domus, in qua professionem emisit, posset ius succedendi in hereditate habere, non contra istam Constitutionem vel eius intentionem existimaretur.*

Neque vero abstrusa videri debet huius doctrinae ratio. Nam in confesso id esse debet, quod quotidiana in Ecclesia praxis docet, temporalium rerum dominium utique cum simplici paupertatis voto componi. Quod autem simplici voto additur, nempe voti eiusdem solemnitas, iure ecclesiastico, ut Constitutiones Apostolicae aperte declarant, inductum est. Porro si iure tantum ecclesiastico solemnitas voto superadditur, nonne manifestum est, eiusdem solemnitas vim, effectuumque mensuram ab ea potestate definiri, a qua solemnitas

Comp. Theol. Mor. — Tom. I.

ipsa procedit, atque adeo a Supremi in Ecclesia Legislatoris arbitrio pendere? Ex ipsa ergo rei natura est, quod religiosus solemniter professus dominii incapax aut capax existat pro supremae auctoritatis arbitratu, ad cuius sapientiam omnia pro temporum, locorum, personarumque adiunctis disponere spectat. Conf. Marc. Struggl (*Th. Moral.* Tr. 6. q. 5. n. 33.), qui concludit: Ita Sanchez *in Decal.* lib. 5. c. 2. n. 9., Card. De Lugo, *De Iust.* disp. 3. n. 75. *et alii* COMMUNITER.

(*) Hinc Religiosus professus etiam perpetuo et absoluto secularizationis Apostolico Indulto praeditus non potest de bonis disponere absque Apostolicae Sedis speciali beneplacito. S. C. EE. RR. 4. Ian. 1862. Professio enim semper manet.

(15) Dicitur, non posse *licite*; nam utique *valide* disponderet, ut infr. Q. 2. dicitur.

si Religiosus nimium foveat affectum (16) ad res, quas ex licentia Praelati detinet, si commodis plus aequo indulgeat, si a Superioribus superflua postulet, vel obtenta retineat, et similia.

1105. **Quaesita.** — **QUAER.** 1° *Quodnam sit discrimen inter votum et virtutem paupertatis?*

Resp. Votum respicit tantum actus *externos* proprietatis; virtus vero ad *internos* cordis affectus etiam extenditur (17). Voti enim obiectum est Religiosum bonis temporalibus exterius expoliare. Virtus autem pro fine habet omnem inordinatum cordis affectum erga res terrenas penitus rescindere. Votum igitur paupertatis est veluti medium ad virtutem, quae est finis obtinendus. Hoc posito nemo non videt, virtutem paupertatis multo latius patere, quam votum: quoties enim quis votum infringit, simul et virtutem laedit; non autem vice versa.

Dixi, votum afficere solos actus proprietatis *externos*; attamen violari posset votum per actum internum, qui actum externum respiceret et attingeret, scilicet per desiderium agendi externe contra votum; siquidem desiderium induit omnem malitiam et speciem actus externi, ut dictum est in Tract. de Peccatis, n. 168.

QUAER. 2° *An religiosus servans dominium directum bonorum, possit valide de his disponere absque licentia?*

Resp. Affirm., quia vere est dominus, quamvis ob votum paupertatis *illicite* agat (18). — *Negant* tamen quidam, quia (aiunt) Religiosi se habent ut pupilli, qui bona sua valide donare nequeunt. Sed haec opinio nullius prorsus est momenti.

QUAER. 3° *Ad quae se extendat dominium directum Religiosi non solemniter professi?*

Resp. 1° Ad bona temporalia, quae possidebat ante vota; 2° ad fructus

(16) Quoties ita pravus sit affectus, et eo usque feratur, ut vel contra Dei voluntatem praecipientem quidpiam velit, seu prosequatur, utique peccatum aderit. At in reliquis ulterioris perfectionis defectum, non vero peccatum habebis; nam peccatum definitur *legis transgressio*.

(17) Haec minus cohaerere cum mox praecedentibus videntur, ubi vitium notabatur superflua etiam cum Superioris venia retinendi, indulgendi commodis etc., quae sane ad exteriora pertinent.

Adde, rationem habendam esse consuetudinum cuiusque Ordinis, quae maiorem, minoremve commodorum mensuram con-

cedunt; nec tamen haec culpa vertere quispiam ausus fuerit.

Caeterum bene advertit Lugo (*De Iust. et Iur.* disp. 3. n. 131.), si quo in Ordine votum paupertatis severius observetur, culpa contra paupertatis votum non carere eum subditum, qui superflua etiam cum Superiori licentia retineat, ut *propriarius* dici non queat.

(18) Quod Religiosi Soc. Iesu sic agendo peccent contra paupertatis votum, etiam Suarezius docuit, licet alii falso sententiam oppositam ipsi affligerint, ut ostendit Lugo (*De Iust.* disp. 3. n. 78.).

seu redditus eorundem bonorum; 3° ad ea, quae ipsi de iure adveniunt, sine nova acceptatione, ut hereditas paterna, legata, etc..., 4° ad omnia bona, quae a parentibus, cognatis, amicis... accipit de Superiorum licentia. Attamen si haec sint usu consumptibilia, in communem monasterii usum iuxta morem applicanda sunt (19), saltem generatim loquendo.

1106. — **QUAER.** 4° *An religiosus absque Superioris licentia manuscripta propria servare, et alio transferre possit?*

Resp. Affirm., iuxta communem sententiam; manuscripta enim, utpote partus ingenii, habentur ut aliquid spirituale. Praeterea pertinent ad scientiam, quae non cadit sub voto paupertatis; sed ratio potior est, quia sic fert communis et recepta inter Regulares consuetudo. — S. Lig. n. 14. Salm., et alii *communiter*, qui idem etiam de Sanctorum *Reliquiis* opinantur.

QUAER. 5° *An peccet contra votum paupertatis Religiosus, si quid de rebus ad determinatum usum concessis in alium usum impendat?*

Resp. Affirm. Ratio est, quia in his Religiosus habet tantum *usum facti*, idque *precario*, quamdiu Superiori videbitur. Est autem actus proprietatis seu domini de re aliqua ad proprium arbitrium disponere, et alioqui voluntas seu licentia Superioris, nisi aliud manifestum sit, ad usum assignatum restringitur. — S. Lig. n. 19., et alii *communiter* (*).

1107. — **QUAER.** 6° *An possit Religiosus sine licentia donare, quae parcius vivendo sibi subtrahit ex rebus ad usum concessis?*

Resp. Neg. generatim loquendo. Ratio patet ex responsis ad quaesitum praecedens. — Excipiunt, si certa quantitas ita Religioso assignetur, ut nec Monasterium teneatur quidpiam aliud ei praestare, nec ipse rationem reddere. — Dicit S. Lig. n. 23., permitti communiter ab auctoribus, ut Religiosus possit elargiri, cui voluerit, suas *pietantias*, quae *limitate* ei praebentur, ut ova, carnes, etc., nisi Superior id expresse vetuerit. — S. Antoninus, — Sylvius, etc.

QUAER. 7° *An peccet contra votum paupertatis Religiosus, qui accipit ab extraneo pecuniam in pia opera ad libitum impendendam?*

(19) Quod quidpiam ex his cedat in monasterii usum, non fit vi voti, sed consuetudine; nam servato voto in alios usus, v. gr. in eleemosynas impendi ea possent, licet Superioris licentia intercedere semper debeat.

(*) Cum Clemens VIII. Const. *Religiosae Congregationes* Jun. 1394. Religiosis utriusque sexus omnem et qualemcumque largitionem et missionem munerum penitus interdixisset, declaravit Urba-

nus VIII. Const. *Nuper* 16. Oct. 1640. «munera a Religiosis utriusque sexus tribui posse ex causis gratitudinis, conciliationis, benevolentiae eiusque conservationis erga ipsam Religionem vel conventum aliisque causis ex sua natura actum virtutis continentibus: modeste tamen ac discrete et dummodo id non fiat nisi de superiorum localium licentia ac etiam cum consensu maioris partis conventus, si talis consensus... requiratur (in eo ordine)».

Resp. Affirm. Ratio patet ex dictis: etenim sic agendo, Religiosus faceret *actum proprietatis*, nisi licentiam sui Superioris haberet (20). — Secus autem, si opera pia determinarentur a donatore; quia tunc Religiosus non esset nisi *canalis*, ac velut *mandatarius* donatoris. Hinc non peccat contra votum paupertatis Religiosus, qui ab extraneo accipit pecuniam erogandam tali pauperi, tali Monasterio, Ecclesiae, tali causae piae etc. Imo nec peccat, si ipse sine licentia Superioris ab extraneo postulat pecuniam alteri determinato tradendam. Attamen si agatur de re magni momenti, suadet prudentia, et requirit rectus ordo religiosae disciplinae, ut subditus nihil peragat, nisi prius assensum Superioris obtinuerit, etiamsi violandae paupertatis periculum nullum incurrat.

1108. — QUAER. 8° *An peccet contra votum paupertatis Religiosus, qui ea recusat, quae sibi ab extraneis offeruntur?*

Resp. 1° *Neg.*, si agatur de meris donationibus, eleemosynis aut muneribus, ad quae ius non habeat. Ratio est, quia votum paupertatis non

(20) Sanchez (*In Decal.* lib. 7. cap. 30.) ad quaestionem: *An quando dans pecunias religioso, ut eas in pauperes distribuatur, non designat pauperes, quibus distribuendae sunt, nec designat quantitatem unicuique pauperi elargiendam, sed utriusque vel alterius electionem religioso committit,...* tunc peccat religiosus contra votum paupertatis designando pauperem, cui eleemosynae conferantur, vel designando quantitatem eleemosynae conferendae? Respondet (l. c. n. 4.): *Mihi persuadere nequeo, id esse adversus paupertatis votum, meamque sententiam approbarunt viri doctissimi nostrae Societatis, et externi a me consulti. Ducor, quod... religiosus hic non retinet nec accipit eas pecunias tamquam proprias, nec tamquam dominus, sed ut nomine alieno, nempe tradentis, det pauperibus. Non ergo exercet aliquem dominii aut proprietatis actum... Secundo, quia non quaecumque possessio et administratio pecuniarum adversantur paupertatis voto, sed quando sunt quid iuris, nempe quando religiosus administrat nomine*

proprio... At in hoc eventu religiosus non nomine proprio, sed alieno administrat. Tertio, quia in hac dispensatione haec sola quatuor inveniuntur: receptio pecuniae, facultas eligendi pauperes, ipsorum electio, distributio inter illos. At nihil horum est contra paupertatis votum. Non receptio pecuniae, quia religiosus non recipit sibi..., sed ut nomine testatoris in pauperes distribuatur... Nec etiam facultas eligendi pauperes; quippe hoc nihil aliud est, quam ius nominandi pauperes..., quod nil iuris esse, sed mere facti probavimus supra... Nec ipsa pauperum electio; quia si eligendi ius non adversatur, a fortiori nec ipsa electio, quae exercitium iuris illius est. Nec denique ipsa pecuniarum in pauperes distributio, quia religiosus non distribuit nomine proprio, sed dantis, nec ipse censetur aliquid conferre, sed dans, ut constat ex L. unum de familia ff. De Legat. 2... Tandem hanc partem confirmabit solutio argumentorum contrariae partis, quae illam non probant. Ita Sanchez; sed vid. not. seq. ad n. 1110.

obligat ad recipienda ea, quae nondum acquisivit, seu ad quae ius strictum neque ipse, neque Monasterium habet. Attamen si Religiosus nullam habeat rationem recusandi, peccat contra charitatem impediendo bonum suae Religionis, non tamen contra iustitiam. — S. Lig. n. 20., — Lugo, — Sanchez, etc.

Resp. 2° Secus, si agatur de rebus iam acquisitis, v. gr. de legatis, de mercede Religiosi laboribus debita vel de donis iam acceptatis, etc. Ratio est, quia horum ius monasterium immediate acquirit iuxta axioma: *Quidquid Monachus acquirit, non sibi sed Monasterio acquirit.* — S. Lig. ibid.

1109. — QUAER. 9° *Quaenam materia censenda sit gravis in violatione voti paupertatis?*

Resp. 1° In peccatis, quae sunt simul contra Religionem et iustitiam, generatim loquendo ea habenda est ut gravis materia, quae peccatum mortale in furto constituit. — S. Lig. n. 24. — Lugo, — Sanchez, et alii communiter.

Quidam tamen Theologi dicunt, eam tantum materiam gravem esse, quae censetur gravis in furtis filiorumfamilias, nempe materiam circiter duplo maiorem ac in furtis adversus extraneos. — Ita *Elbel*, n. 646. — Sed hoc non videtur admittendum. Ratio est, quia filii in spe sunt bonorum patrisfamilias, non autem Religiosi. Insuper magis inviti sunt Superiores quoad furta subditorum, quam parentes de furtis filiorum. Praeterea detrimenta graviora sequuntur quoad animam in prioribus, quam in posterioribus (21). — S. Lig. ibid.

Caeterum ut iudicetur de gravitate materiae in huiusmodi furtis, advertendum est, monasteria mediocriter opulenta communiter dominis privatis sat opulentis aequiparari. Hinc eadem ac pro illis mensura generatim materiam gravem constituit. Si autem sint valde opulenta, maior quantitas requiritur. Maior etiam requirenda est, si Religiosus res Monasterii in usum proprium usurpet, vel aliis eiusdem Communitatis donet, quam si in extraneos easdem erogaret, quia sic ea domi remanent. Maior etiam in furtis minutis, quae insuper interposito notabili intervallo in gravem materiam non coalescunt. Maior iterum in esculentis, ut de famulis diximus, n. 608.

(21) Contra tamen valere potest ratio, quod Superior quoad rei surreptae substantiam minus invitus sit quoad domesticos, quam quoad extraneos. Licet autem dispar sit conditio Religiosi ac filii, in eo tamen aliquid simile inest, quod bona monasterii in subditorum bonum possidean-

tur, non vero in Superioris commodum. Demum quoad detrimenta, quae videantur timenda, haec maxime pendent a rerum surreptarum usu: nam filius ablata ludendo et meretricando potest absumere, et Religiosus potest pauperibus erogare, et viceversa.

1110. — *Resp.* 2° In peccatis contra solam Religionem, seu contra solum votum commissis, crescit difficultas, et maior est Theologorum dissensus. Communius tamen eandem generatim materiam ad peccatum mortale requirunt, ac in casu praecedenti, ubi iustitia violatur; quia actus proprietatis eiusdem gravitatis esse videtur. Attamen *non improbabili*ter ad grave peccatum nonnulli graves Doctores maiorem quantitatem requirunt. — Sic Elbel, n. 646. — Salm. c. 6. n. 12.

Communiter autem conveniunt, valorem multo maiorem requiri ad graviter peccandum, quando dona accipiuntur ab extraneis in alios eroganda; quia tunc multo minor est proprietatis actus, quam si haec in proprium usum retinerentur. S. Lig. n. 24. *et alii communiter.* — Imo aliquid tunc ad graviter peccandum requirunt 60. argenteos seu valorem 30. fr. circiter. — Sic Diana, — Leander etc., apud S. Lig. *ibid.* (22).

(22) Haec opinio multum difficultatis prae se ferre videtur. Nam vel intelligitur de pecuniis a religioso accipiendis et erogandis nomine *proprio*, aut in usum *proprium*; et sic cum habeamus actum proprietatis, voto paupertatis contrarium, laxius merito videbitur, ad gravitatem culpae cum DD. veteribus exigere 60. argenteos, seu sex romana scutata; praesertim cum immutatio in pecuniarum valore decursu temporum consecuta (Vid. dict. de hoc argumento in not. ad n. 607.) multo ampliorem pecuniae quantitatem modo exigeret. Vel intelligitur de pecuniis acceptis et erogandis nomine *alieno*; et sic cum Sanchezio (Vid. not. ad praec. n. 1107.) licebit existimare, nullam intercedere culpam, etsi de maiori summa agatur.

S. Alphonsus eam opinionem cum allegationibus mutuatus est a Salmanticensibus (*De Restit.* cap. 6. n. 47.); quae tamen omnes, si cum suis Auctoribus conferantur, abs re afferri reperiuntur. Allegant nimirum cum Leandro Suaresium, Palaum, et Dianam. Atqui isti eandem ac Sanchezius, doctrinam tradunt.

Ita Suarez (*De Relig.* Tract. 7. lib. 8. cap. 15. n. 15. et 16.): *Quando dominus solum concedit usum facti...*, si usus cedat in commodum ipsius religiosi, vel ei proprie donetur, contra pauper-

tatem est sine licentia illum accipere, non tam propter dispensationem quam propter acceptationem rei, quia nimirum aliquid pretio aestimabile sine licentia accipitur, et ita est acceptio proprietatis. At vero si usus nec cedit in commodum religiosi, neque ipse pro se illum acceptat, sed solum ut alteri res donetur, ita ut ipse solum sit medium seu instrumentum transferendi rem ab uno in alium, tunc revera non peccatur contra paupertatem, quia neque aliquid accipit, neque etiam aliquid expendit suo nomine... Unde colligo, quoties conceditur usus facti indeterminatus..., non esse contra paupertatem..., si solum acceptetur dispensatio facienda in alios nomine alterius, quamvis particularis applicatio esset commissa arbitrio religiosi... Vid. etiam eod. libr. 8. cap. 5. n. 31. ubi statuit, administrationem formaliter et per se non repugnare paupertati, quia solum est quid facti et non proprii iuris, quia res sic administratae non ut propriae, sed ut alienae tenentur. Unde concludit: Nihil ergo habet administratio ut sic, propter quod per paupertatis votum excludatur; non est ergo materia paupertatis, sed potest esse materia obedientiae, etc.

Generatim vero Religiosus non peccat graviter clam accipiens rem aliquam ex Communitate, v. gr. librum ad usum proprium etiam diuturnum, sed non in perpetuum, nisi ita occultet, ut a Superioribus inveniri nequeat; quia tunc Praelatus non censetur invitus quoad substantiam, sed tantum quoad modum. — S. Lig. *ibid.* — Suarez, — Salm. etc.

Quoad res mutuo seu commodato acceptas vel traditas sine Praelati licentia, generatim loquendo non peccabit graviter contra votum paupertatis, si res ad usum suum vel etiam alias extraneis det mutuo vel commodato, modo sit certus de iis recuperandis, nec grave damnum propterea inferat Communitati, quae idcirco, v. gr. careat usu rei graviter hic et nunc necessariae. Multo minus graviter peccabit, si res ad usum sibi concessas mutuet seu commodet aliis Religiosis eiusdem monasterii. Ratio est, quia etsi aliquem actum proprietatis in his faciat, non tamen graviter peccat, iuxta communem Theologorum interpretationem. — S. Lig. n. 27. — Laymann, — Sanchez, etc.

1111. **Resolves.** — 1° Religiosus peccat contra votum paupertatis, si quid sine Superioris consensu domi vel foris, etiam ex iis quae ad victum aut vestitum pertinent, accipiat, retineat, absumat, permutet,

Palaus vero (Tract. 16. disp. 3. punct 22. n. 4.): *Si non bona Conventus... sed a saecularibus accepta tradas consanguineis... distinguendum est: Si ea absolute accipias, non solum contra paupertatem, sed etiam contra iustitiam adversus Religionem, cui illa bona tua acceptatione sunt incorporata peccas. At si ea nolis accipere, sed donanti manifestes, te eius nomine consanguineis donaturum, non videris iustitiam nec paupertatem violare; non iustitiam, cum ex domini voluntate traditio fiat; non paupertatem, quia tu nec donas, nec aliquid tradis consanguineis, sed saecularis tuo medio donationem praestat... Quod verum habet etiamsi saecularis non designaverit, quibus pecunia concedenda sit, sed id tuo arbitrio reliquerit; quia sola personarum electio tibi competit, quae non est contra paupertatem.*

Et Diana (tom. 7. Tr. 3. res. 23. n. 2.): *Nota etiam hic obiter, quod Religiosus non peccat contra paupertatem si absque Superioris licentia accipit pecu-*

niam, ut ipse libere disponat de illa in elemosyna nomine eius, qui dedit. Et pro hac sententia sup. citavi Sanchez, et Faustum, quibus nunc addo Petrum de Ledesma, et Franciscum Suarez. Rationem autem hanc reddit (ibid. res. 27. n. 2.), quia votum paupertatis obligat Religiosum ne acceptet dominium et proprietatem alicuius rei, inscio Superiore: sed in nostro casu iste Religiosus non accipit dominium illarum pecuniarum, sed tantum accipit illas nomine alieno, nempe tradentis, ut det pauperibus. Ergo.

Conf. etiam Card. De Lugo (*De Iust.* disp. 3. n. 155. et Pellizzarium (*Manual. Regul.* Tr. 4. cap. 2. n. 236.)). Nec opus est in hac quaestione immorari, quando hinc quidem gravissimi Auctores stant Suarez, Sanchez, Lugo, Palaus, Pellizzarius, Diana, Laymann, Tamburini (*Dec.* lib. 8. c. 3. §. 5. n. 5.), Azor (p. 4. lib. 12. c. 10. q. 10.) Croix (lib. 4. n. 112.) et Salmantic. (Tr. 13. c. 6. n. 15.); inde vero vis aliqua incerti sensus verba ex opere ascetico vel concionatorio promi possint.